

Töötus

LÜHIDALT JA SELGELT

Sisukord

Kela toetused töötule	3
Töötutoetus	6
Tööturutoetus	10
Töötamine töötuse ajal	13
Koolitused ja praktika	14
Eaka töötute toetus	15
Taotlemine ja maksmine	16
Kela teenindus	19

Kela toetused töötule

Töötus vähendab tulusid.
Selles voldikus tutvustatakse,
milliseid rahalisi toetusi võib saada Kelast,
kui te olete töötute.

Kela toetused töötutele on töötutoetus ja tööturutoetus.
Neid toetusi selgitatakse käesoleva voldiku lehekülgedel.

Lisaks antakse teada, millised on võimalused
töötute olemise ajal õppida või teha tööd.
Voldiku lõpus esitatakse juhiseid,
kuidas töötutoetust taotleda.

Voldik on koostatud 2021. aasta kohta.
Internetist saab lisateavet selle kohta,
kuidas koroonaepeidemia Kela makstavaid toetusi mõjutab.

Lisateave veebist ja telefoni teel

Kela toetusi on lihtsal
moel selgitatud aadressil
www.kela.fi/selkosuomi

Töötutoetusi selgitatakse täpsemalt
Kela soomekeelsel veebilehel
www.kela.fi/tyottomat

Küsimuste korral helistage
klienditeeninduse numbril
020 692 210

Kes võib saada Kela töötutoetusi?

Kelast on võimalik saada töötutoetusi, kui te olete töötu ja ei saa töötutoetusi mujalt.

Kela maksab töötutoetusi isikutele, kes elavad alaliselt Soomes. Lisaks makstakse töötutoetusi ELi riikidest tulnud isikutele, kes töötasid viimati Soomes.

Selgitage, kas teil on õigus saada Kelalt muid toetusi, näiteks eluasemetoetust.

Kui jääte töötuks

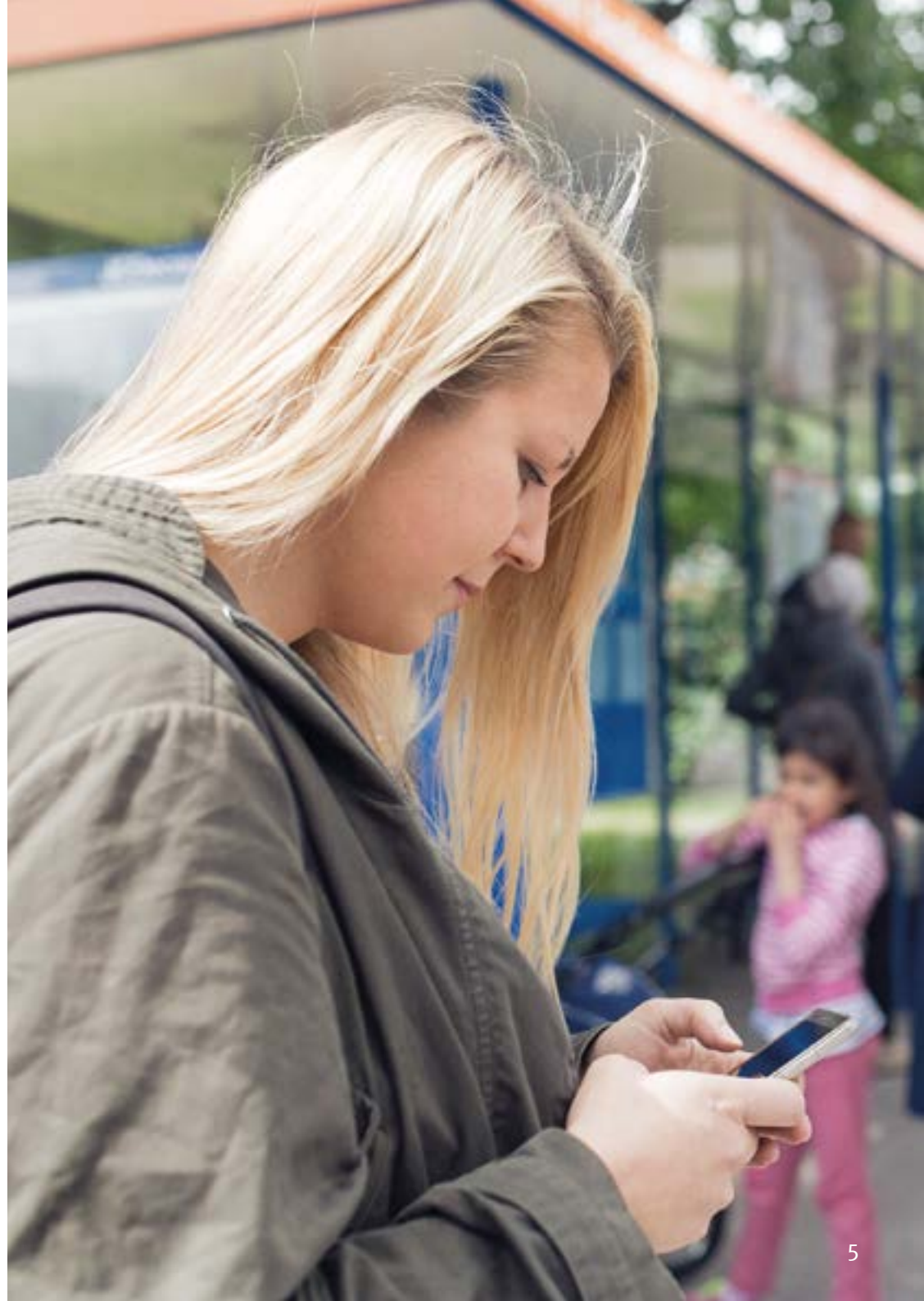
Kui jääte töötuks, registreerige end kohe tööhõive ja majandusarengu büroos ehk TE-büroos töötuks tööotsijaks.

Töötutoetusi makstakse ainult selle aja eest, mil te olete TE-büroos tööotsijana registreeritud. TE-büroo annab Kelale teada, kas teil on õigus toetust saada.

Töötuperioodil on teil kohustus aktiivselt tööd otsida. Te peate ka pakutud töö või koolituse vastu võtma. Sellest ei või põhjusega keelduda, sest muidu võite kaotada oma õiguse toetusele.

Ärge unustage end tööotsijana arvel pidada! Saate teha seda TE-büroo veebilehel

www.te-palvelut.fi

Töötutoetus

Töötutoetus võib olla kas palgapõhine toetus või põhitoetus.

Palgapõhine töötutoetus

Palgapõhine töötutoetus arvestatakse sissetulekute ehk tulude alusel.

Võite saada palgapõhist toetust, kui kuulute töötukassasse.

Erinevatel tegevusaladel on tihti omad töötukassad. On ka töötukassasid, kuhu võivad kuuluda kõik.

Kela ei maksa palgapõhist toetust ja seda ei taotleta Kelast.

Töötukassa maksab palgapõhist toetust, kui olete kuulunud töötukassasse piisavalt kaua ja vastate töötamise tingimustele. Töötamise tingimustele vastamine tähendab, et olete olnud enne töötuks jäämist piisavalt kaua töösuhtes.

Palgapõhist toetust makstakse maksimaalselt 400 päeva. Kui olete töötanud alla kolme aasta, makstakse palgapõhist töötutoetust kuni 300 päeva.

Küsi lisateavet palgapõhise toetuse kohta oma töötukassast või Töötukassade ühisorganisatsioonist:

www.tyj.fi

Põhitöötutoetus

Kui te ei ole töötukassa liige ja ei saa palgapõhist töötutoetust, maksab Kela teile põhitoetust. Seda makstakse kuni 400 päeva. Kui olete töötanud alla kolme aasta, makstakse põhitöötutoetust kuni 300 päeva.

Põhitöötutoetuse maksmisele kehtivad piirangud, kui olete alla 25-aastane. Kontrollige TE-büroost, kas teil on võimalik saada põhitöötutoetust.

Kui palju põhitöötutoetust saab?

Põhitöötutoetus on 33,78 eurot päevas ja seda makstakse viie päeva eest nädalas. Kui teil on lapsed, saate laste eest lisatoetust. See on 5,30–10,03 eurot päevas olenevalt sellest, kui palju lapsi teil on.

Põhitöötutoetuselt tuleb maksta maksud.

Põhitöötutoetusele võidakse maksta lisatoetust, kui osalete TE-bürooga kokkulepitud tegevustes. Põhitöötutoetuse lisatoetus on 4,80 eurot päevas. Põhitöötutoetuse lisatasu makstakse maksimaalselt 200 päeva eest.

Kela veebilehel asuva kalkulaatori abil saab ise vaadata, kui suur teie põhitöötutoetuse summa on:

www.kela.fi/laskurit

Töötuna välismaal

Töötutoetust makstakse teatud juhtudel ka siis, kui viibite välismaal ja otsite seal tööd.

Töötamise tingimus

Põhitöötutoetuse saamiseks peate täitma töötamise tingimused. Töötamise tingimused on täidetud, kui

- olete töötanud viimase 28 kuu jooksul vähemalt 26 nädalat,
- teie tööaeg on olnud vähemalt 18 tundi nädalas,
- teie palk on olnud vastavuses valdkonna kollektiivlepinguga või vähemalt 1 252 eurot kuus.

Arvesse võib võtta ka töötamist muus ELi või EMP riigis või Šveitsis.

Töötamise tingimuste alla kuuluv töö võib olla tehtud 28 kuust pikema aja jooksul, kui olete

- olnud haiguslehel,
- õppinud,
- hooldanud alla 3-aastast last,
- osalenud TE-büroo korraldatud tegevustes.

Ettevõtjale kehtivad oma töötamise tingimused. Kui olete ettevõtja, kontrollige Kelast, mis tingimustel te põhitöötutoetust saaksite.

Tööturutoetus

Kui teil pole õigust saada ei palgapõhist töötutoetust ega põhitöötutoetust, võidakse teile maksta tööturutoetust. Seda saab 17–64-aastane töötu töötaja, kes elab püsivalt Soomes. Tööturutoetuse maksmise aeg ei ole piiratud.

Saate tööturutoetust ka siis, kui te ei täida töötamise tingimusi ehk pole nõutud aja jooksul töötanud. Tööturutoetust saate ka siis, kui olete juba saanud 400 päeva palgapõhist toetust või põhitöötutoetust.

Tööturutoetust ei maksta välisriiki.

Tööturutoetuse maksmisele kehtivad piirangud, kui olete alla 25-aastane või kui teil ei ole kutseharidust. Kontrollige TE-büroost, kas teil on võimalik saada tööturutoetust.

Kui suur on tööturutoetus?

Tööturutoetus on 33,78 eurot päevas. Tööturutoetus on seega sama suur kui põhitöötutoetus. Toetuse suurust mõjutavad vahel siiski vanemate tulud.

Tööturutoetust makstakse viie päeva eest nädalas. Toetust suurendatakse, kui teil on lapsi. Tööturutoetuse täismäär on umbes 726–942 eurot kuus.

Tööturutoetusele võib maksta lisatoetust. Seda makstakse TE-bürooga kokkulepitud tegevuste aja eest, kuid mitte rohkem kui 200 päeva. Lisatoetus on 4,80 eurot päevas.

Tööturutoetusest arvestatakse maha maksud.

Muud tulud vähendavad makstavat toetust

Tööturutoetuse määra vähendavad kõik teie tulud. Kui teil on kapitalitulused, siis vähendavad ka need toetuse summat. Kapitalitulud on näiteks üüritulu, dividendid ja müügikasum.

Kapitalitulud ei mõjuta siiski tööturutoetust, kui

- olete saanud 55-aastaseks ja täitnud enne töötuks jäämist töötamise tingimused
- osalete TE-bürooga kokkulepitud tegevuses.

Vanemate tulud vähendavad toetust, kui elate nendega koos.

Saate alati siiski vähemalt poole tööturutoetusest. Vanemate tulud ei avalda mõju, kui osalete TE-bürooga kokkulepitud tegevuses.

Kela veebilehel asuva kalkulaatori abil saab ise vaadata, kui suur teie tööturutoetuse summa on:

www.kela.fi/laskurit

Töötamine töötuse ajal

Kui käite töötuna tööol, siis võib teie palgatulu tööturutoetuse või põhitöötutoetuse summat vähendada.

Võite teenida kuni 300 eurot kuus ilma, et see vähendaks toetuse määra. Koroonaeepideemia ajal on lubatud teenida 500 eurot kuus ehk siis rohkem kui tavaliselt.

Teatage Kelale tehtud töötunnid ja tööpäevad. Kela saab palgaandmed tuluregistrist ja kasutab neid taotluste läbivaatamisel.

Paljud toetused ei mõjuta tööturutoetuse suurust. Need on näiteks lapsetoetus, elatis, toimetulekutoetus, eluasemetoetus või puudetoetus.

Koolitused ja praktika

Töötuna võite osaleda koolitusel või praktikal.
See parandab võimalusi tööd leida.
Võite saada toetust ka koolituse või praktika aja eest.

Tööhõivet abistavad teenused on

- õppimine
- tööjõukoolitus
- tööotsimise ettevalmistamine
- karjääriskoolitus
- tööpraktika
- koolituspraktika
- rehabiliteeriv töö.

Küsige TE-büroost lisa
tööhõivet edendavate teenuste kohta.

Leppige koolitusel või praktikal osalemine kokku
TE-bürooga ja koostage koos nendega tööhõivekava.

Saate koolituse või praktika ajal tavapäraselt toetust,
kui olete osalemise TE-bürooga kokku leppinud.
TE-bürooga kokkulepitud koolituse või praktika aja eest
võite saada ka toetuse lisaosa.
Lisaosa saab maksimaalselt 200 päeva eest.

Koolituse ja muude tegevuste ajal võite teatud juhtudel
saada lisaks sõidu- ja muude kulude hüvitist.

Eaka töötutoetus

Kui olete pensioniea lähedal, võite saada
palgapõhiseks või põhitöötutoetuseks lisapäevi.
Sellisel juhul saate päevaraha,
kuni jääte vanaduspensionile.

Kui teil on küsimusi oma õiguse kohta saada
põhitöötutoetusele lisapäevi, võtke ühendust Kelaga.
Kui soovite lisapäevi palgapõhisele töötutoetusele,
võtke ühendust töötukassaga.

Kui olete sündinud enne aastat 1962,
võite taotleda vanaduspensioni enne 65-aastaseks saamist.
Lisaks peate olema töötu ja
saama põhitöötutoetusele lisapäevi.

Taotlemine ja maksmine

Registreeruge esmalt TE-büroos töötuks töötajaks. Esitage töötutoetuse taotlus Kelale, kui olete olnud töötõu omavastutuse aja (viis tööpäeva). Tagantjärele saab töötutoetust saada maksimaalselt kolme kuu eest.

Taotlege töötutoetust internetis:

www.kela.fi/asiointi

Kontrollige taotlusvormilt, millised dokumendid tuleb sellele lisada. Ka dokumendid saate edastada internetis.

Võite kasutada toetuse taotlemiseks ka taotlusvormi, mille saate Kela kontorist või veebilehelt

www.kela.fi/lomakkeet

Kela postiaadress on

Kela
PL 10
00056 KELA

Peaaegu kõiki asju saab Kelaga ajada ka telefoni teel.

Kui Kela on teie taotluse läbi vaadanud, saabub teile koju otsus.

Otsusesse on märgitud toetuse suurus, põhjendused ja maksepäev.

Otsuse saate ka juhul, kui teile toetust ei anta.

Kela maksab toetused teie pangaarvele.

Töötusajast teatamine

Kui olete endiselt töötõu, peate esitama Kelale iga nelja nädala tagant töötusaja teate.

Töötusaja teate saab esitada internetis või pabervormil, mille saate printida Kela veebilehelt või küsida Kela büroost.

Märkige teates, millistel päevadel olete olnud töötõu ja millistel päevadel olete osalenud TE-bürooga kokkulepitud tegevustes.

Kui olete töötõu ajal teinud juhutõid, märkige teates, millistel päevadel te töötasite. Kela maksab teile toetust teate alusel.

Muudatustest teavitamine

Teie elumuutused võivad mõjutada ka Kelast saadavaid toetusi.

Muudatus võib puudutada näiteks elukohta, sissetulekuid, töötamist või peret.

Teavitage neist muudatustest kindlasti Kelat. Seda saate teha veebis, telefoni teel või kontoris.

Teie vastutate selle eest, et Kelal oleksid õiged andmed. Sel juhul makstakse teile toetust õiges suuruses.

Kui otsuses on viga

Kui Kela otsuses on teie hinnangul tehtud viga, võite taotleda otsuse muutmist.

Edasikaebamise juhised on lisatud otsusele.

Küsimuste korral võtke kõigepealt ühendust Kelaga.

Kela iseteeninduse kaudu saate

- taotleda toetuseid
- saata lisadokumente
- vaadata oma taotluse olekut
- saata sõnumeid
- teavitada muudatustest
- toetuse tühistada.

Kela teenindus

Internetis

Lugege lisa Kela toetuste kohta:

www.kela.fi/selkosuomi

Küsi nõu:

www.kela.fi/kysy-kelasta

Arvutage toetuse summa:

www.kela.fi/laskurit

Asjaajamine internetis:

www.kela.fi/asiointi

Iseteenindusse tuleb sisse logida.

Selleks on vaja internetipanga tunnuskoode või mobiilisertifikaate.

Kontoris

Kontrollige kontorite aadresse ja lahtiolekuaegu internetis:

www.kela.fi/toimistot

Kas vajate tõlki?

Kui te ei oska soome, rootsi ega inglise keelt, võite küsida tõlgi abi:

www.kela.fi/tulkkaus

Saamikeelne teenindus:

www.kela.fi/saame

Telefoni teel

Tööpäeviti kell 9–16.

Eluase 020 692 210

Pensionid 020 692 202

Taastusravi ja
invaliidsus 020 692 205

Rahvusvahelised olukorrad
(tööpäeviti kl 10–15) 020 634 0200

Õppimine ja
kaitsevähkohustus..... 020 692 209

Sissenõudmine 020 634 4940

Haigused ja kaardid 020 692 204

Toimetulekutoetus 020 692 207

Töötus **020 692 210**

Lastega pered..... 020 692 206

Aja broneerimine

Aja saate broneerida helistades telefoniteenindusse või internetis:

www.kela.fi/varaa-aika

Aja broneerimist internetis uuendatakse.

Pärast uuendust peate aja broneerimiseks sisse logima.

Sisselogimiseks on vaja internetipanga tunnuskoode või mobiilisertifikaate.

Kela arekeeles

Arekeelsed veebilehed:

www.kela.fi/selkosuomi

Kela infovoldikud eesti keeles:

Pensionid ja muud pensionäride toetused

Lastega pered

Elama asumine Soome või Soomest välismaale

Õppimine ja kaitsevähkohustus

Haigestumine ja taastusravi

Toimetulekutoetus

■ **Töötus**

Üldine eluasemetoetus

Voldikuid saab Kela büroodest.
Teistes keeltes infovoldikud veebis:
www.kela.fi/other-languages